

Zang+ namiddagen

Een nieuwe manier om belangstellenden in contact te brengen met onze cursus zijn de zgn. "Zang+ namiddagen". Het zijn momenten waarop iedere belangstellende gratis kan meezingen met onze cursisten en oud-cursisten onder de kundige leiding van Frans Mariman. De Zang+ namiddagen van vorig jaar waren een groot succes: belangstellenden sloten bijna naadloos aan bij de zang, en verschillende van hen mochten we dit jaar als cursist begroeten. Vandaar onze vraag aan u: stuur mensen die van Gregoriaans houden naar één of meer van onze 3 Zang+ namiddagen:

- Zaterdag 26 september 13.30 u. Brugge, Kerk van het Begijnhof
- Zaterdag 31 oktober 13.30 u. Gent, Crypte van de Kathedraal
- Zaterdag 7 november 13.30 u. Mechelen, Kathedraal

NIEUWS ROND DE CURSUS

"Gregoriaans leren – een beleving" trachten wij ook waar te maken in de organisatie van de cursus. Vooral door een bijzondere aandacht te besteden aan het contact met en het goed gevoel bij de cursisten. Naast de zorg die de mentoren aan dat goed gevoel besteden, is een tweede instrument de evaluatie door de cursisten op de slotdag van ieder cursusjaar. Door die vele – telkenjare zeer waardevolle - suggesties kunnen wij de cursus gestaag verbeteren. Aan deze suggesties wijden bestuur en docenten telkens een volledige (lange) vergadering. Ook de evaluatievergadering na het vorig cursusjaar heeft vruchten afgeworpen. Enkele suggesties worden vanaf dit cursusjaar al concreet:

1. Om de geïnteresseerden nog beter te kunnen oriënteren in hun keuze, wordt hen een "zelfevaluatie-formulier" toegestuurd, waarmee zij voor zichzelf beter zullen kunnen uitmaken welke instapmodule zij best kiezen.
2. Cursus 1A (voor beginners), die start op 21 november 13.30 zal in de voormiddag 9 u. voorafgegaan worden door een halve dag algemene inleiding over gregoriaans en wat gregoriaans vandaag betekent. Dit moet de toekomstige cursisten helpen meer inzicht te krijgen in wat de cursus voor hen kan betekenen. Op die sessie zijn ook belangstellenden welkom, en mensen die nog twijfelen en eerst even willen komen kijken en proeven. Zij kunnen dan nadien hun keuze maken. Deze sessie is gratis.
3. Conservatoriumstudenten zullen voortaan – als zij dat wensen - rechtstreeks in Cursus 2 kunnen instappen, mits een speciale introductiesessie van een halve dag.
4. Er zal nu ook voor Cursus 2 en 3 een oefen-cd beschikbaar zijn, waarop de belangrijkste gezangen van de cursus staan. Dat zal de cursisten in staat stellen de gezangen thuis in te oefenen, en zo meer te genieten van wat zij studeren.
5. De Completen, die elke cursusdag als afsluiting gezongen worden, worden beter aangepast aan de nieuwe ritus.

DRONGEN

Arkgemeenschap in Oude Abdij

Een al lang gekoesterde droom van een Arkgemeenschap in de Gentse regio wordt stilaan realiteit. Er zijn plannen voor de vestiging van een Arkgemeenschap op de site van de Oude Abdij in Drongen (Gent). Een groep van meer dan veertig mensen die elkaar regelmatig ontmoeten, draagt het project. De gemeenschap van een tiental personen zal onderdak vinden in de gebouwen van de voormalige boerderij, achteraan in de tuin, en wellicht ook in een nieuw te bouwen woning. Het project is er, de plannen zijn er, de ondersteunende vereniging zonder winstgevend oogmerk werd opgericht, maar er is nog een lange weg te gaan, niet in het minst omdat er een erkenning nodig is vanwege de subsidiërende overheid. Wellicht duurt het nog enkele jaren vooraleer de eerste bewoners er hun intrek kunnen nemen. De Oude Abdij is blij en dankbaar een Arkgemeenschap te mogen verwelkomen. Jean Vanier, stichter van de Arkgemeenschappen, getuigt ervan hoe de ontmoeting en het samenleven met wie maatschappelijk gezien arm, kwetsbaar en weerloos zijn, mensen verandert, ook eigen kwetsbaarheid en onmacht aan het licht brengt en doet ervaren hoe Gods kracht doorbreekt in wat, naar het woord van Paulus, 'dwaas en zwak' is. De Oude Abdij hoopt dat daarvan iets mag afstralen op de bewoners, medewerkers en gasten van de Oude Abdij. In een Arkgemeenschap wonen en leven mensen met een verstandelijke handicap en mensen zonder zo'n handicap. Zij leven daar op basis van gelijkwaardigheid in de erkenning dat ieder mens z'n eigen beperkingen heeft. Ze staan dan ook niet in relatie tot elkaar als hulpverlener en hulpvrager, maar in een betrekking van mens tot mens. Met elkaar wordt gekookt, gegeten, gewerkt, worden de boodschappen gedaan en het leven gevierd. Kortom, het leven wordt met elkaar gedeeld. (fb)

Geen kaas en bier, wel religieuze boeken

Abdij Averbode viert 875-jarig bestaan. Het jubileum is voor Averbode een aansporing om zich te bezinnen over de toekomst, want Averbode beleeft een periode van omvorming en vernieuwing waarbij ook 'apostolaten' en taken die het abdijleven in de twintigste eeuw zo sterk bepaalden, losgelaten worden. Averbode blijft een van de Vlaamse abdijen met de grootste uitstraling.

De abdij van Averbode telt nu 78 norbertijnen, van wie de helft buiten de abdij woont. In 1978 waren er nog 144. De gemiddelde leeftijd stijgt, maar er zijn twee jongeren in opleiding. Het aantal bezoekers dat de abdij over de vloer krijgt is enorm. De abdijsbewoners hebben veel contact met jonge mensen. Anders dan andere abdijen pakt Averbode niet uit met kaas en bier. Averbode is wél een sterk merk voor kindertijdschriften, handboeken en leermiddelen, en voor religieuze boeken. Uitgeverij Averbode heeft een tweehonderd mensen in dienst naast een driehonderd losse medewerkers, met ook vestigingen in Frankrijk en Nederland.

De Franse Revolutie trok in Averbode een streep onder het bloeiende abdijleven en op 1 september 1789 werden de meeste kloosters en abdijen in ons land bij wet opgeheven. De premonstratenzergemeenschappen werden uitgedreven en hun goederen verkocht. Het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden milderde de Franse wetten tegen kloosters niet, integendeel. De liberale grondwet na de Belgische onafhankelijkheid in 1830 maakte het vormen van religieuze gemeenschappen opnieuw mogelijk. Eind 1834 werd het kloosterleven hervat in Averbode, als eerste norbertijnenabdij in Vlaanderen. Van daaruit werden vier abdijen heropgericht. Vooral Tongerlo kende een spectaculaire groei. Averbode stichtte in de eerste helft van de twintigste eeuw ook nog missies in Brazilië en Denemarken en twee priorijen in eigen land: het Sint-Michielscollege in Brasschaat en de priorij van Bois-Seigneur-Isaac. (tb)

COMPOSTELA

Betere pelgrimsroutes

De Vlaamse regering moet werk maken van de bewegwijzering en het onderhoud van de pelgrimsroutes naar Santiago de Compostela. Dat staat in een resolutie van het Vlaamse Parlement. Paul Delva (CD&V), een van de indieners van de 'Camino'-resolutie: "De meeste Europese landen duiden de Camino-routes goed, herkenbaar en uniform aan. Zij maken ook het voorwerp uit van een doordacht en uitgewerkt beleid. Helaas is dit nog niet het geval in Vlaanderen." De wegen, die vaak al meer dan 1.000 jaar bestaan, vormden de eerste Europese reisroute met een netwerk van paden en wegen langs plaatsen van historisch en cultureel belang, zoals kerken, kapellen en hospitalen. Vorig jaar nog trokken 1.127 Vlaamse bedevaarders op pad naar Compostela, goed voor een afstand van ca. 1.850 kilometer vanuit Brussel. De Raad van Europa riep de 'Camino' uit tot Europees cultureel erfgoed. Een deel ervan in Frankrijk werd zelfs erkend als UNESCO-Werelderfgoed. Volgens de Duitse schrijver Goethe legde de Camino zelfs de basis voor Europa.

Het Vlaams Genootschap van Santiago de Compostela zorgde voor goed voorbereidend werk door vijf historische routes te beschrijven en te documenteren. Ze maken grotendeels gebruik van bestaande fiets- en wandelpaden. De bedevaartwegen naar Santiago de Compostela zullen gemarkeerd worden met de Europese schelp. Waar de historische pelgrimswegen intussen uitgroeiden tot grote doorgangswegen, wordt een alternatieve route onderzocht langs 'trage wegen'. Concreet voorziet de resolutie dat Vlaanderen in de toekomst instaat voor de bewegwijzering en het onderhoud samen met de animatie en de promotie van de bedevaartwegen.

LEUVEN EN HET CONTIUSORGEL.

Eind 2009 valt de beslissing of een afgeslankte versie van het omstreden Contiusorgel in de Leuvense Sint-Michielskerk wordt gebouwd. Eerdere plannen van de Contius Foundation, om het grote en peperdure orgel in de Sint-Pieterskerk op te trekken, vingen bot. Vier jaar geleden doken de eerste plannen op voor de bouw van een 17 meter hoog, 8 meter breed en 25 ton zwaar orgel, dat 5,8 miljoen euro zou kosten. Het zou ambachtelijk worden gebouwd, volgens de methode van de 18de eeuwse Duitse orgelbouwer Heinrich Andreas Contius. De faculteiten musicologie en ingenieurswetenschappen van de KULeuven zouden een inbreng hebben. Het orgel zou door sponsoring worden bekostigd. De tegenstanders wezen erop dat het barokorgel niet zou passen in de gotische Sint-Pieterskerk en dat het westelijke glasraam, met zijn rijke lichtinval, grotendeels zou worden verduisterd. Monumenten en Landschappen gaf daarop een negatief advies. De Contius Foundation dreigde met het orgel uit te wijken naar Luik of Gent. «Daarom is het een goede zaak dat het orgel, mede dankzij het enthousiasme van professor en voorzitter van de plaatselijke kerkraad Katlijn Maifiet, een behoorlijke kans maakt om een plaats te krijgen in de Sint-Michielskerk», zegt Marc Eyskens, minister van Staat en bestuurlijk van de internationale Contius Foundation.

14 KERKLEDEN BOUWEN ZELF EEN ORGEL.

Steeds meer kerken versterken de onderlinge band in de parochie door een musical uit te voeren of een parochiezondag te houden. De Gereformeerde Kerk het Bolwerk in Hasselt, Nederland, pakt het anders aan: gemeenteleden bouwden onder leiding van orgelbouwer Jan Holtuis een heus orgel. Dankzij de inspanning van veertien man krijgt de gemeente volgende week ter gelegenheid van haar vijftigjarige bestaan helemaal gratis een orgel.

KOSTERS EN ORGANISTEN IN DE RATS.

Het is droevig gesteld met het statuut en de wedde van de koster en de organisten in de kerk. En dat is het gevolg van typisch Belgische versnipperde bevoegdheden. Dat meldde het christelijke tijdschrift Tertio. De loonschalen van de koster-organisten werden in twintig jaar maar één keer verhoogd. Hun werkgever is de kerkfabriek en die valt onder de bevoegdheid van de Vlaamse Gemeenschap. Maar de loonschalen worden geregeld door de federale overheidsdienst Justitie. Die opdeling bemoeilijkt een goede regeling van het statuut. Koster en organisten oefenen een betaalde functie uit. Door het dalende aantal kerkdiensten nemen ook hun werkuren af en worden ze dus minder betaald. Om een inkomen uit een voltijdse baan te hebben, moeten ze verschillende parochies combineren. Bovendien moeten ze vaak weekendwerk verrichten. Dat alles maakt dat de ambten alles behalve aantrekkelijk zijn.

DAGELIJKS BIJBELCITAAT.

Tussen 1 maart 2006 en 31 maart 2009 verzond KBS Vlaanderen mee, dan vijfhonderd Bijbelverzen in sms-taal naar tal van gsm's. Sinds 1 april is deze dienst niet langer beschikbaar. Wie de dagelijkse Bijbelinjectie toch liever niet wil missen, kan voortaan kiezen voor het Dagelijks Bijbelcitaat en krijgt dan elke ochtend een citaat uit de Schrift in de mailbox. De citaten zijn ontleend aan de Nieuwe Bijbelvertaling en willekeurig gekozen uit het Oude en het Nieuwe Testament. Gratis aanmelden kan via www.bijbelcitaat.be.

OUDESTE BEKENDE BIJBELTEKST ONLINE.

De Codex Sinaiticus, de oudste bekende Bijbeltekst, is voortaan via internet beschikbaar. De 'Codex Sinaiticus' werd in het midden van de vierde eeuw in het Grieks geredigeerd in het Sint-Katharinaklooster op de Sinaïberg en wordt beschouwd als de oudste gekende bijbel. Alleen de 'Codex Vaticanus', die bewaard wordt in de bibliotheek van het Vaticaan, dateert ongeveer uit dezelfde periode. De 1.600 jaar oude codex is een belangrijke schakel in de overlevering van de Bijbelhandschriften, omdat hij de ontwikkeling van het vroege christendom en de manier waarop de Bijbel van generatie op generatie werd overgeleverd, beter helpt begrijpen. De oorspronkelijke codex bevat 1.460 bladzijden van 40 op 35 centimeter, geschreven op rundlederperkament tussen de jaren 330 en 350. Het kostbare handschrift lag tot in 1844 veilig opgeborgen in de bibliotheek van het Sint-Catherinaklooster in de Sinaï, tot het daar door Tischendorf herontdekt werd. Daarna raakte het kostbare handschrift echter verdeeld. Daardoor kwamen de fragmenten van het Oude en het Nieuwe Testament niet enkel in de Universiteit van Leipzig, maar tevens in de Nationale Bibliotheek van

Sint-Petersburg en de British Library terecht, terwijl ook het Sint-Catherinaklooster zelf een deel van de codex kon behouden. Alle fragmenten zijn nu op initiatief van de British Library in Londen in het kader van een miljoen euro kostend project gedigitaliseerd, genummerd en op het wereldwijde web gepubliceerd. Er werd besloten de 'Codex' op internet te plaatsen om alle experts toegang tot de tekst te geven. De tekst van de 'Codex Sinaiticus' is te consulteren op www.codexsinaiticus.org. (tb)

WIE SCHREEF DE BIJBEL?

Wie aan de Bijbel denkt, denkt meestal aan een boek. Maar de Bijbel is geen boek in de gewone zin van het woord. Het is een bundel teksten van uiteenlopende ouderdom en origine die pas in de late Oudheid in één boek zijn bijeengebracht. De Bijbel heeft ook geen individuele auteur. De afzonderlijke delen, de 'boeken', dragen de namen van profeten en koningen, maar die waren niet de schrijvers. De teksten zijn niet het werk van bevolgen zieners, maar van ambachtslieden, beroepsschrijvers. In 'Wie schreef de Bijbel? - de ontstaansgeschiedenis van het Oude Testament' vertelt Karel van der Toorn hun verhaal, voor het eerst. Dankzij kennis van het spijkerschrift kan Van der Toorn het werk van joodse professionele schrijvers vergelijken met de schrijfgewoonten in het oude Egypte en Mesopotamië. Zo komt hij tot een duidelijk beeld van de methodes, uitgangspunten en materialen die de bijbelschrijvers hanteerden. Van der Toorn historische observaties werpen nieuw licht op onder meer de boeken Deuteronomium en Jeremia. Illustraties, kaarten en tijdschema's verhelderen dit fascinerende boek, dat de lezer neevoert naar de intellectuele milieus van ver voor onze jaartelling.

'GOD IS TERUG'

Dat is de conclusie en de titel van het jongste boek van The Economist-hoofdredacteur John Micklethwait en -redacteur Adrian Wooldridge. "Het aantal mensen dat op een van de vier grote wereldgodsdiensten is georiënteerd stijgt, mogelijk tot 80 procent in 2050", zegt Micklethwait. Het enige continent dat achterop hinkt, is Europa. God is back rapporteert over de vitaliteit, de groei en de toekomst van God. Waar de markt speelt, waar de kerken strijden om hun cliënteel, om hun deel van de vraag naar zingeving, bloeien zij. Alleen Europa is een uitzondering. De gedachte dat moderniteit onkerstening uitlokt, is fout, oordeelt God is back na andere waarnemers. Micklethwait is katholiek, Wooldridge vrijzinnig. In 2050 kan China het grootste moslimland en het grootste christelijke land ter wereld zijn, stellen de auteurs. Ze zijn ervan overtuigd dat religie het welbehagen van mensen materieel en spiritueel kan verhogen. (tb)

HOOFD KANUNNIK OP STANDBEELD DAMIAAN.

Het hoofd op het standbeeld van Pater Damiaan aan de Sint-Jacobskerk in Leuven, dat in 1894 ter ere van de toekomstige heilige werd opgericht, stelt niet Damiaan maar wel kanunnik Armand Thiery voor. De 'melaatsenpater' was pas vijf jaar overleden toen de Katholieke Kring van Leuven beeldhouwer Constantin Meunier de opdracht gaf een bronzen standbeeld te maken om Damiaan te gedenken. De kunstenaar vroeg zijn goede vriend kanunnik-professor Thiery model te staan voor het beeld. Die laatste was een belezen en sociaal bewogen man, maar blijkbaar ook een beetje verwaand. Hij had er geen probleem mee dat zijn hoofd het standbeeld 'sierde', zij het ter nagedachtenis van Damiaan.

BIJBELAGENDA.

De nieuwe Bijbelagenda 365 is uit. Maar mispak je niet aan dit woord. Deze agenda stelt de zaak veel ruimer door "profane" uitspraken en ideeën te stellen tegenover gelijkwaardige teksten uit de Bijbel. Niet om te "bekeren" maar wel om tot een eerlijke confrontatie te komen. Zijn we bereid onszelf te laten inspireren ook door de Bijbel? Aktie 365 doet dit al meer dan 40 jaar. Bijbelagenda 365 is een goed middel om deze ervaring in dagelijkse praktijk om te zetten. Zijn heel korte maar krachtige formulering van uitspraken en gedachten is een ideaal rustpunt voor elke dag. Zakformaat: 5,5 €, bureauagenda: 13,5 €, btw en verzendkosten inbegrepen. Bestellen door storting op 000-0144827-06 van Aktie 365 of op adres: Aktie 365, Savaanstraat 35, 9000 Gent, 09-225.73.53 bij voorkeur tussen 14 en 17 u.

NIEUW DAMIAANLIED.

In opdracht van het Damiaancentrum werd een nieuw 'Damiaanlied' geschreven en gecomponeerd om te gebruiken in de

liturgie. De tekst van het lied 'Met mensen begaan' werd geschreven door Jan Wouters, norbertijn. Jos Bielen van de abdij van Averbode componeerde de melodie. "Het lied is tot Christus gericht. Daarbij wordt tot Christus gebeden dat wij, net zoals Damiaan, 'begeesterd' zouden geraken om in het voetspoor van Jezus te stappen", legt componist Jos Bielen uit. Het lied mag, met de uitdrukkelijke toestemming van de makers, gratis verspreid en gekopieerd worden voor liturgisch gebruik. In het Damiaancentrum (<http://www.damiaanvandaag.be/>) is een cd verkrijgbaar met een opname van het lied, gezongen door het kathedraalkoor van Brugge o.l.v. Ignace Thevelein.

AGENDA

Vaste gregoriaanse vieringen (per stad):

ACHEL. Elke zo. 10.45u Gregoriaanse hoogmis. Elke 4de zo. zingt de Schola Cantorum o.l.v. Bert Severens. Op andere zo en feestdagen zingen monniken van de Achelse Kluis cisterciënzer gregoriaans o.l.v. Wilko Brouwers. Info: www.achelsekluis.org.

ALLIGEM. Abdijkerk: Monnikenkoor en gregoriaans gemengd koor o.l.v. Dom Idesbald Verkest. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis en om 15u de Vespers en lof door het monnikenkoor. Info: Abdijstraat 6, 1790 Hekelegem 053 66 70 25 of Longinius van de Velde 0475 414 280.

AMSTERDAM. Obrechtkerk, Jacob Obrechtstraat 30: Het mannen trio Gregoriana verzorgt elke 3e zat., 17 u. (m.u.v. juli en augustus) een "Gregoriaanse meditatie". Gregoriana werkt soms samen met musici uit het Oosten en het Westen, waardoor muzikale en religieuze verwantschappen van diverse culturen worden onthuld. Info: Reinier van der Lof, Weesp Tel:+31.294.419754

ANTWERPEN. St.-Jacobskerk: Elke 1ste zon. 10 u. hoogmis met gregoriaans proprium door Chorale Sancti Jacobi o.l.v. Dirk Baefen, andere zon. door andere koren. Info: Jo Tanghe 03/541 90 28. St.-Pauluskerk: Schola Gregoriana Cantabo. Regelmatig op zo. 10.30 u. Gregoriaanse hoogmis. Op hoogdagen meerstemmige mis met orkestbegeleiding, met gregoriaans proprium. Op 2e kerstdag, 2e paasdag, Pinksteren en Allerheiligen: Gregoriaanse vesperdienst. Info: Hugo Brangers, Antwerpen.

ASSEBROEK. Benediktijnerabdij, Baron Ruzettelaan 435: Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: 050 35 72 51

BERCHEM. Sint Theresiakerk, Grote steenweg: Gregoriaans koor Concentus Teresiae. Elke zo. 10u gregoriaanse Mis. Info: Oktaaf Bollaert, Sterren Regen 19, 2540 Hove.

BRUGGE. Paters Karmelieten, Ezelstraat 28: Schola Gregoriana Brugensis o.l.v. Roger Deruwe. Elke zon- en hoogdag 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Info: Ignace Huyghebaert Tel: 050 44 38 90 of scola@scolagregoriana.com. Begijnhof, Monasterium De Wijngaard. Gregoriaans koor van het Begijnhof. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: 050 33 00 11. St.-Trudo-abdij Male (St.Kruis Brugge). Elke zo. 9 u. Gregoriaanse mis.

BRUSSEL. St. Michiel en H. Goedele: Gregoriaanse Kathedraal schola o.l.v. Herbert Beirens. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Tomboy André, Guill.Stassartlaan, 16 b 22, 1070 Anderlecht. Tweelindenstraat 2A (metro Merode of Montgomery): Una cum o.l.v. Paul-Augustin Deproost. Zo. 10 u. Gregoriaanse mis. Info: Laurent Bayer. Kerk van St. Hendrik, 1150 Brussel: Gregoriaanse schola Saint-Irénée. De zondagen van de advent en de vasten, gregoriaanse Mis om 9u30. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. O.L.V. van de Zavel: Gregoriaanse schola St. Irénée. Elk hoogfeest om 11u gregoriaanse Mis. Info: Michel Zeegers, av. du Héron 1, 1640 Rhode-St-Genèse 02 381 10 62. Kapel Heilig Hart. Twee Lindenlaan, 1200 Brussel. Gregoriaanse schola "Una cum". Elke zo. en Feestdag om 10u gregoriaanse mis. Info: Paul-Augustin Deproost, rue Champ du Roi 23, 1040 Bruxelles 02 736 92 04. Miniemenkerk: Elke zo. gregoriaanse Mis om 11u. Info: . Abbé Jacques Van der Biest, rue Ernest Allard 47, 1000 Bruxelles.

DENDERMONDE. Abdijkerk: Op wekdagen 8u30 en op zondagen 9u30 gregoriaanse conventsmis. Niet op hoogdagen. Elke dag gregoriaanse Vespers om 18u.

GENT. St.-Niklaaskerk: Paratum cor o.l.v. Thierry Pauwels. Elke zo. 10 u. Hoogmis met proprium, niet op 2e zo., wel op feestdagen (zelfs als ze op de 2e zo. vallen). Info: Thierry Pauwels, De Pinte. St.-Baafskathedraal: Paratum Cor o.l.v. Thierry Pauwels. Gregoriaanse hoogmis op de 2e zo. 11 u. (niet op feestdagen). Info: Thierry Pauwels, Groenpark 17, 9840 De Pinte 09 2827824 of Th.Pauwels@advallas.be.

GRIMBERGEN. Abdijkerk: Gregoriaans Abdijkoor Grimbergen o.l.v. P. Gereon. Elke zo. 10 u. Gregoriaanse Hoogmis. Elke do. 20u15 repetitie in de Sacristie, (via Pastorie, Kerkplein 1) Info: Herman RASPOET, Brusselsestraat 120, 1840 Londerzeel. Tel: 052-55.05.04 raspoet.herman@telenet.be.

HAALERT. St.-Gorikskerk: Kon. St.-Gorikskoor o.l.v. Hubert Verheijen. Uitgezonderd 2de zo., 10 u. Gregoriaans kyriale. Op hoogdagen meerstemmige Latijnse mis. Info: Hubert Verheijen, Haaltert.

HALLE. Kerk Paters Conventuelen, Volpestraat: Sint Gregoriuskoor o.l.v. Roger Vanbellingen. Elke zon-en feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: 02/ 356 20 03 of www.gregorius.tk.

HERENTALS. Begijnhofkerk St.-Catharina: Elke zo. 10u. Gregoriaanse mis (proprium en ordinarium) door het gregoriaans mannenkoor. Info: Jan Cools, Vossenberg 45B, 2200 Herentals 014/ 21 56 48.

CURSUS

Overzicht cursussen en zangdagen 2009-2010 van het Centrum Gregoriaans

Cursus:	1 A	1 B	2 en 3	Zang	Zang+
	cijfers = lessenreeks		n = namiddag		
12/09/2009				1	
26/09/2009					Brugge
31/10/2009					Gent
07/11/2009					Mechelen
21/11/2009	1 n		1		
05/12/2009	2 n				
12/12/2009	3 n		2		
16/01/2010	4 n		3		
23/01/2010	5 n				
30/01/2010	6 n	1	4		
27/02/2010	7 n	2	5		
06/03/2010				2	
13/03/2010	8-9	3			
27/03/2010	10-11	4	6		
08/05/2010				3	

"Zang" is bedoeld voor alle cursisten en afgestudeerden. "Zang +" is bedoeld voor alle belangstellenden die, samen met cursisten en afgestudeerden, kennis willen maken met het Gregoriaans.

CENTRUM

Administratie cursisten:

Lucienne Van Gastel, Centrum Gregoriaans, p/a Tuinstraat 3, 8800 Roeselare - Tel: 015. 24.13.63 E-mail: cursist.gregoriaans@pandora.be

Betalingen:

Op rek. nr. 737-0100011-47 Centrum Gregoriaans, bij F. Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen. Vanuit Nederland met gekruiste cheque.

Informatie over de inhoud v/d cursussen:

Frans Bastiaensen, Bloemenlaan 26, B-2950 Kapellen, Tel: 03. 664.15.45 E-mail: fransbastiaensen@hotmail.com

REDACTIE

Mia Pastijn, Keldermansvest 47, 2800 Mechelen, tel. 015-20.18.26, mia.pastijn@telenet.be

De redactie laat mensen aan het woord die een interessante mening vertolken. Ze respecteert daarbij alle opinies zonder onderscheid. De auteurs ondertekenen daarom hun bijdragen. De meningen die zij vertolken zijn persoonlijk en vallen niet noodzakelijk samen met de meningen van de redactie.

De volgende nieuwsbrief zal op 15 december 2009 verschijnen. Teksten hiervoor moeten de redactie uiterlijk voor 15 november 2009 bereiken.

ABONNEMENTEN

Door een abonnement te nemen steunt u daadwerkelijk onze werking! Hartelijk dank daarvoor.

U kan een jaarabonnement nemen (4 nummers) door storting van 10 euro op rek. 737-0100011-47 met vermelding abonnement nieuwsbrief gregoriaans. Wil u ons extra steunen, neem dan een steunabonnement van 20 euro of een beschermend abonnement van 40 euro. De cursisten krijgen de nieuwsbrief gratis toe gestuurd.

Discussiegroep en mailinglist gregoriaans: surf naar: <http://www.egroups.com/subscribe/gregoriaans> en klik op de JOIN-knop.

Uitgebreide informatie over gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>

HEVERLEE. St.-Lambertuskerk: Kon. St.-Lambertuskoor o.l.v. Johan de Boer. 1ste, 3de en 5de zo., 10u30 Gregoriaanse Hoogmis. Info: Johan De Boer 016/ 40 52 99, www.kerkleuven.be/koor/kslh/.

LEUVEN. Abdijkerk Keizersberg: Het monnikenkoor o.l.v. Abt Kris Opdebeeck zingt elke zo. 10u de gregoriaanse Hoogmis. Info: Rvd Kris Opdebeeck, Mechelsestraat 202, 3000 Leuven 016 31 00 60 St.-Kwintkerk: 10 u. Gregoriaans proprium door de Schola Sancti Quintini o.l.v. J. Vandergeeten, naast andere gezangen door de Schola, hetzij door het vrouwenkoor Concinite (1e en 3de zo.). Info: Mark Debrock T.V. Wilsonlaan 15 3010-Leuven 016/25 36 83.

KNOKKE. Paters Dominicanen: Schola Gregoriana Dominicana o.l.v. Jacques Maertens. Elke zo. 11 u. Gregoriaanse mis. Info: Jacques Maertens, Knokke-Zoute Tel:050/ 60 12 32.

KORTRIJK. O.L.Vrouwewerk: Laudate Dominum o.l.v. Walter Deroo. Elke 1ste zo. en op feestdagen 9u45. Elke 1ste zo. 17u gregoriaanse vespers in de kerk van het O.L.Vrouwehospitaal, Budastraat. Info: Gislain Baert, Graskant 5, 8520 Kurne 0474 325 729 of laudatedominum@scarlet.be.

ST.-NIKLAAS. Kapel Zusters Arme Klaren, O.L.V.-plein 31: Schola Cantorum o.l.v. Luc De Cock. Elke 1ste zo. en op hoogdagen 9 u. Gregoriaanse hoogmis. (niet juli en augustus). Info: Luc De Cock, Heidebloemstr. 4, 9100 St.-Niklaas, 03/777 10 05

TURNHOUT. Begijnhofkerk Heilig Kruis: Koninklijk H.Kruis begijnhofkoor o.l.v. Herbert Op de Beeck. Elke zo. 9u gregoriaanse Mis (proprium en ordinarium). Info: Herman Deckx, Victoriestraat 9 bus2, 2300 Turnhout. Tel: 014/41 25 81. Heilig Hartkerk: Cecilakoor o.l.v. Sylvain Goossens en Jef Roymans. Elke zon- en hoogdag 10u de Mis met gregoriaans proprium. Ordinarium is meerstemmig Latijn of gregoriaans. Info: Jochem Baas, 014/ 61 01 72

WAASMUNSTER. Abdij Roosenberg: Schola Gregoriana feminea In Voluntate. Elke 1ste zo. van de even maand. 9 u. Hoogmis. Info: Myriam Van den Hauten 03/ 449 43 15

WATERMAEL (Brussel). Kerk van St Clement;. Elke zo. 9u30 gregoriaanse Mis. Info: Raoul Leblieq, rue des Thuyas 14, 1170 Watermael 02 673 02 58

ZINGEM. St. Bavokerk: Gregoriaans koor Gaudeamus o.l.v. Adelin Goedefroot. Elke feestdag 10u30 gregoriaanse Mis. Info: A. Goedefroot, Nederzwalmssesteenweg 31, 9750 Zingem 09 384 20 29.

Gregoriaanse vieringen zonder vaste datum:

BRUSSEL: Schola "Lux et Origo" en schola "Stella Matutina" o.l.v. Eric Trekels verzorgen enkele concerten per jaar over verschillende thema's. Info: E. Trekels, rue des Aduatiques 7, 1040 Bruxelles 02 736 56 68

LEUVEN: Het gregoriaans koor van Leuven o.l.v. Frans Mariman, verzorgt enkele Missen en concerten per jaar. Info: Frans Mariman, Korbeekdamstraat 13, 3050 Oud-Hervelee 016 47 12 60.

LIER: De damesschola "Vox Laetitiae" o.l.v. Stefan Meesen verzorgt missen en concerten op verschillende plaatsen. Info: Stefan Meesen, 016 53 20 99 of: vox.laetitiae@advalvas.be

WATOU: De damesschola Cum Jubilo o.l.v. Agnes Delbaere en de Herenschola o.l.v. Wim Orbie verzorgen verschillende zondagen de Mis om 10u30, alsook op andere locaties in België. Info: Bernard Deheegher, Moenaardestraat 20, 8978 Watou 057 38 82 67 of www.cumjubilo.be

Abdijen in België waar gregoriaanse officies gezongen worden:

Abbaye N.D. de Saint Remy (Trappisten) - Abdij Affligem (Benedictijnen) - Abdij Averbode (Norbertijnen) - Abdij De Wijngaard (Benedictinessen) - Abdij Keizersberg (Benedictijnen) - Abdij Mariënhof (Cisterciënzerinnen) - Abdij Grimbergen (Norbertijnen) - Monastère de Chevetogne (Benedictijnen) - St. Pieters en Paulusabdij (Benedictijnen)

Concert:

Zondag 9 november 2009, 16u., Steinfeld-klooster (Duitsland). "Jaarkrans in 12 delen voor orgel met solo met gregoriaanse interludia ad libitum", compositie van Kurt Bikkembergs. Inge Feyen, meester in de muziek, finaliteit orgel, bespeelt het orgel. Kurt Bikkembergs, koorleider en leerling van Frans Mariman, zingt. Info: Kurt Bikkembergs: bik.k@telenet.be

Cursussen en stages:

Weekend 19 en 20 september 2009 zangweekend o.l.v. David Eben, onder de titel: 'Naar Compostela : le chant de l'étoile - Officie en Mis van het Feest van St.-Jacob, het liber Calixtinus en andere middeleeuwse gezangen van de pelgrims naar Compostela. Plaats : Abdij van Bois-Seigneur-Isaac (bij Nijvel). Aanvang zaterdag 09.30 u., einde zondag 17.30 u. Prijs met overnachting : 85 €, zonder overnachting : 60 €. Vermindering voor jongeren. Info : www.gregorien.be, waar ook de gezangen staan. inschrijven kan elektronisch : alcuin@gregorien.info

Zangeressen welkom:

Het gregoriaans vrouwenkoor Cantus Germanus, tellende 14 actieve leden, ontvangt graag nieuwe zangeressen. Actief in St Germanus Tienen. Repetitie op donderdagavond. Info: louis.kinnaer@scarlet.be. Groot Overlaar 88, 3300 Tienen.

Bezoek onze site:
www.centrumgregoriaans.be
Gregoriaans op het net: <http://listen.to/plainchant>